

Vår dato: 10.02.2011
Vår referanse: 2010/8122
Arkivnr.: 561
Deres referanse: «REFDATO»

Saksbehandler: Erik Garnås

Innvalgstelefon: 32 26 68 07

NVE
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Uttalelse til konsesjonssøknad fra Eidsåa Kraft AS for bygging av kraftverk Eidsåa i Nore og Uvdal kommune

---

Eidsåa Kraft AS søker om å regulere Eidsåa i Nore og Uvdal til kraftproduksjon. Dette vil påvirke elva negativt ved redusert vannføring store deler av året. Inngrepet vil ha stor til meget stor negativ effekt på biologisk mangfold. Det gjelder blant annet flere rødlistearter. I tillegg har Eidsåa verdi som et intakt vassdrag som følger gradienten fra dalbunnen til fjellet. Fylkesmannen viser også til at store deler av vassdragene i kommunen allerede er utbygd, og tatt i bruk til produksjon av vannkraft. Det er derfor viktig at noen av sidevassdragene blir bevart som områder for naturopplevelse. Fylkesmannen vil derfor fraråde at Eidsåa blir utbygd til vannkraftproduksjon, og anbefaler at søknaden ikke imøtekommes

---

Vi viser til brev av 22. november 2010 med konsesjonssøknad for bygging av Eidsåa Kraftverk i Nore og Uvdal

Bakgrunn

Eidsåa kraft AS søker om konsesjon for bygging og drift av kraftverk i Eidsåa i Nore og Uvdal kommune i Buskerud. Det foreligger to alternative vanninntak. Et på kote 420, og et på kote 395. Rørtraseen er på henholdsvis 1 500 og 1 000 m ned til utløp fra kraftstasjon på kote 275. Rørtraseen kommer på nordsiden av elva. Middelvannføringen i Eidsåa er beregnet til 1400 l/s. Alminnelig lavvannføring er angitt til ca 90 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring sommer og vinter på henholdsvis 500 l/s og 50 l/s. Kraftverket vil få en effekt på 3,15 MW ved nedre alternativ og 3,85 MW ved øvre alternativ. Årlig middelproduksjon vil være henholdsvis 8,2 GWh eller 9,9 GWh.

Det foreligger en miljøaglig utredning for prosjektet.

Biologisk mangfold og verneinteresser

I følge den miljøfaglige utredningen er det to avgrensede lokaliteter av naturtypen *bekkekløft med bergvegg*, som har verdi *viktig* og *svært viktig* i området. Her er det påvist flere

fuktkrevende arter som står på Rødlista. I nedre deler er det også arter som er typiske for fosserøykpreget vegetasjon. Av andre interessante arter er fossekall nevnt som vassdragstilknytt fugl. Gaupe har trekkvier gjennom området.

Tiltaket berører ikke inngrepsfrie soner, eller kommer i berøring med verna områder.

I følge den naturfaglige utredningen vil det øvre alternativet medføre et relativt stort inngrep innenfor en prioritert naturtypelokalitet (bekkekløft). Dette gjelder hogst for rørgatetrase og anleggsvei mellom inntak og eksisterende traktorveg. Rundt 300 m av den øvre del av rørgata vil ligge innenfor lokaliteten. Med antatt bredde på rundt 15 m vil uthogd areal bli på ca 4,5 daa. Selv om det ikke er registrert rødlistearter i selve traseen, er slike arter registrert i nærheten. For uten endring i fuktregime, vil inngrepet også åpne lokaliteten med økt eksponering for sol og vind. Dette vil forringe levevilkår for fuktkrevende arter.

Det nedre alternativet vil ha noe mindre negativ effekt på grunn av at det allerede er anlagt veg her. Selv om rørtraseen ikke berører selve bekkekløfta, vil ha spredte forekomster av rødlistearter nedover langs trassen bli berørt. Selv om det slippes minstevannføring, konkluderer utredningen med at det ikke kan utelukkes at redusert vannføring i elva og fossen innenfor den nedre lokaliteten, kan være svært negativt for de fuktkrevende og rødlisteartene som vokser her.

De to ulike inntaksalternativene anses derfor å gi om lag samme negative omfang. Samlet konkluderer rapporten med at konsekvensen for biologiske mangfold blir fra *middels til stor negativ* effekt for begge alternativ.

Fisk og ferskvannsbiologi

For vannmiljøet er effektene noe mindre negative i følge den miljøfaglige utredningen. Det er ørret i Eidsåa. Dette er både stasjonær ørret og fisk som har opprinnelse i vatn legger oppe i vassdraget. Ørret fra Numedalslågen går vanligvis ikke lenger opp i elva enn til en mindre foss ved den planlagte kraftstasjonen. Imidlertid kan ørret muligens på enkelte gunstige vannføringer passere denne fossen, og vandre oppover til endelig vandringshinder et titalls meter lenger oppe.

Redusert vannføring mellom inntak og utløp fra kraftstasjon vil medføre mindre vanndekket areal, og redusert biologisk produksjon i elva. Dette vil igjen gi mindre ørret i elva. Fra kraftstasjonen og ned til Numedalslågen vil trolig ørreten bli mindre påvirket da kraftproduksjonen ikke vil magasinere vann. Vannføringen vil derfor ikke bli vesentlig påvirket på denne strekningen. Når det gjelder øvrig ferskvannsfauna er ikke den nærmere undersøkt. Forholdene tilsier imidlertid at elva har ikke har verneverdige forekomster eller er spesielt artsrik. Samlet blir konsekvensen for fisk og ferskvannsbiologi *liten negativ*.

Landskap

I rapporten blir formene i landskapet beskrevet som rolige. Influensområdet består hovedsakelig av granskog. I nedre del er det jordbruksmark og bebyggelse. Tyngre tekniske inngrep som veier og kraftlinje går igjennom området. Elveløpet renner gjennom et juv- og bekkekløftslandskap. Dette øker landskapsverdien bl.a. med flere fossefall og stryk innenfor tiltaksområdet. Selv om fossene i den mest utpregede delen av kløfta er synlige bare lokalt,

ses toppen av fossepartiet i nedre del også fra fylkesveien. Redusert vannføring mellom inntak og utløp fra kraftstasjon vil derfor i hovedsak få lokale virkninger på landskapsbilde. Det blir imidlertid pekt på at en god del hogst av skog, vil bli synlig i et større landskapsområde inntil vegetasjonen revegiterer. Samlet sett vurderes konsekvensen for landskap som *liten til middels negativ* for begge alternativ.

Vurdering

Den miljøfaglige utredningen anses samlet å tilfredsstille naturmangfoldlovens krav i forhold til best mulig kunnskapsgrunnlag før beslutning tas (ref. § 8). Rapporten er imidlertid noe mangelfull i forhold til kartlegging av akvatisk liv. Slike organismer er de som i første rekke blir negativt påvirket ved redusert vannføring.

Den miljøfaglige utredningen konkluderer med at utbyggingen vil ha middels stor til stor negativ effekt på biologisk mangfold, inkludert flere rødlistearter. Også fisk og vannlevende organismer vil bli påvirket, men i noe mindre negativ grad. Lokalt vil landskapet bli negativt påvirket ved bortfall av vann i utprega juv og fossestryk. Også terrenginngrep som følge av hogst og graving av rørgate og veger i bratt terreng, vil påvirket området negativt.

Den økologiske tilstanden i elveløpet i forhold til Vannforskriftens krav anses å være fra god til meget god. I øvre deler av nedslagsfeltet er det noe påvirkning av sur nedbør, men her har det pågått kalking med statlige midler for å bedre vannkvaliteten i en 20 årsperiode.

Ut fra en samlet vurdering, basert blant annet på den miljøfaglige utredningen, anser derfor Fylkesmannen at inngrepet vil få vesentlig negative effekter på de naturfaglige områdene Fylkesmannen har forvaltningsansvar for.

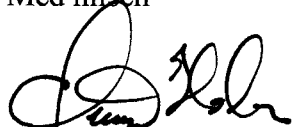
Konklusjon

Øvre deler av Numedal er allerede sterkt påvirket av vassdragsregulering. Eidsåa er et relativt stort sidevassdrag, og er et av de få sidevassdragene hvor elvetraseen ikke i vesentlig grad er påvirket av menneskelig inngrep. Elva har flere intakte fossejuv og vannbiotoper som gir grunnlag for et rikt biologisk mangfold, både terrestrisk og akvatisk. Dette inkluderer også flere rødlistearter som krever et spesielt forvaltningsfokus i forhold til naturmangfoldlovens §§ 4-6.

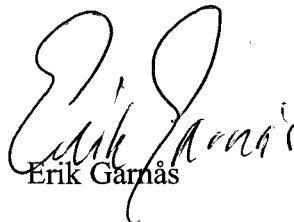
Inngrepet vil også redusere den økologiske tilstanden i vassdraget over en stekning på 1 000 - 1 500 m. Inngrepet anses derfor å komme i konflikt med Vannforskriften (ref. §§ 1 og 4). I følge intensjonene med helhetlig vannforvaltning bør ikke økologisk tilstand endres under god tilstand. Selv om det vil bli produsert en del kilowatt ved kraftverket, anses ikke dette å oppveie de naturverdiene som anses å gå tapt ved bortfall av vann i de intakte fosse- og bekkejuvene i Eidsåa.

Det er en overordna målsetning å bevare en del intakte sidevassdrag i vassdragsområder som allerede er sterkt påvirket av regulering. Med bakgrunn i dette, samt den miljøfaglige utredningen, vil Fylkesmannen ikke tilrå at det gis konsesjon for Eidsåa kraftverk

Med hilsen

Øivind Holm
Avdelingsdirektør

Kopi

Nore og Uvdal kommune
Direktoratet for naturforvaltning